

EILAND JURA

368 KM² WHISKY

Een eiland kleiner dan Texel. Eén weg, één hotel en één distilleerderij. Op het Schotse eiland Jura draait alles om whisky.

48

- TEKST: STEPHANIE PANDER | FOTOGRAFIE: BRENDA VAN LEEUWEN -

Een eiland met 120 mensen. 3500 herten. En een whiskydistilleerderij. En verder? Verder kun je er slapen in een jachtlodge van een whiskystoker, die is ingericht door een excentrieke Amerikaanse styliste die luistert naar de naam Bambi. Op naar het eiland Jura.

HOGLANDERS & PALMBOMEN

Zoals met veel bijzondere bestemmingen is ook hier de reis ernaartoe de helft van het avontuur. Vanuit Glasgow is het ongeveer drie uur rijden naar de veerpont. Onderweg rijd je langs oesterfarms die uitnodigen voor een korte stop. De autoboot brengt je vanuit de haven van Kennacraig naar het naburige eiland Islay, beroemd om zijn whiskydistilleerderijen. Verleidelijk om hier te blijven en te proeven? Niet doen. Reis door naar het veel onbekendere Jura. Op naar avontuur en mooie verhalen.

Na een korte oversteek met de auto op de veerpont rijd je de enige weg van het eiland af. Deze slingert door de leegte. Hier en daar een verloren schaap of nieuwsgierig hert. Huizen of mensen kom je hier eigenlijk niet tegen. Het landschap wordt getekend door twee enorme bergen, the paps of Jura. Je kunt ze beklimmen en mooie wandelingen rond de top maken. De weg stopt bij de steiger in het dorpje Craighouse, pal tegenover de Jura Distillery. Voor de deur grazen Schotse hooglanders onder palmbomen (want ja, die groeien hier ook! Met dank aan de warme golfstroom).

TERUG IN DE TIJD

Direct naast de distilleerderij ligt het Jura Hotel. Het hotel is een paar jaar geleden overgenomen door een jong koppel uit Edinburgh. Ze hebben de kamers opgefrist maar de rest van de

oude herberg angstvallig intact gelaten. Verandering, daar moeten ze op dit eiland niet veel van hebben.

LOKALE GERECHTEN

De hotelbar is de enige pub op het eiland. Een uitstekende startplek voor een verdere ontdekkingsstocht. Iedere avond verzamelt zich hier aan de bar een bont gezelschap van jagers, vissers en schaapherders. Ze drinken er whisky en eten 'herten-pie' aan de kleine, ronde tafeltjes rondom het biljart. Behalve hert staan er ook vaak langoustines en kreeft op het menu. Schaaldieren zijn door hun zoete smaak een geweldige combinatie met whisky. Spreek op de steiger een van de vissers aan. Ze nemen je graag mee aan boord als ze einde dag de kreeftenkooien binnenhalen. Met een beetje geluk krijg je een escorte van een ploegje zeehonden.

Ook als je geen whiskydrinker bent, krijg je hier zin in een glas

STERK VERHAAL

De eilanders zijn geboren verhalenvertellers. En die verhalen delen ze maar al te graag met toevallige passanten.

Wat er precies van waar is? Dat weet je nooit. Maar mooi zijn de verhalen wel.

Bijgeloof viert hier hoogtij. Zo geloven de eilanders heilig 'dat er nooit turf mag worden gestoken voor de maand mei is aangebroken' of 'dat je een fles whisky het best leeg kunt drinken op dezelfde dag van de week dat je hem ook geopend hebt'. Op de fles Jura Superstition Whisky (een blended malt) staat een Egyptisch 'Ankh' kruis. De eilanders geloven dat, als je de fles zó beetpakt, dat dit kruis bij het uitschenken precies in je handpalm valt, dit geluk en voorspoed brengt.

Je moet het maar net weten.

GEORGE ORWELL

De beroemde Britse schrijver George Orwell koos niet voor niets dit eiland uit voor een vrijwillige ballingschap van een paar jaar. "De meest ontoegankelijke en woeste plek die ik ken", aldus de schrijver. Hij schreef er een groot deel van zijn bestseller 1984. De Jura Distillery bracht enkele jaren geleden een limited

edition onder de naam 1984 uit ter ere van de schrijver. Het afgelegen landgoed Barnhill, waar hij zijn dagen sleet, is nog altijd een bedevaartsoord voor Orwell-liefhebbers.

Jura is zijn band met literatuur niet meer kwijtgeraakt. Nog altijd organiseert de Jura Distillery jaarlijks verhalenwedstrijden. De winnende auteurs worden uitgenodigd om een tijdje in retraite te gaan in de luxe jachtlodge naast de distilleerderij. Om inspiratie te vinden in de ruige natuur, de gesloten karakters van de noeste eilanders en natuurlijk in de lokale whisky.

In de grotten ligt whisky verstopt om de geesten weg te houden

JACHTLODGE

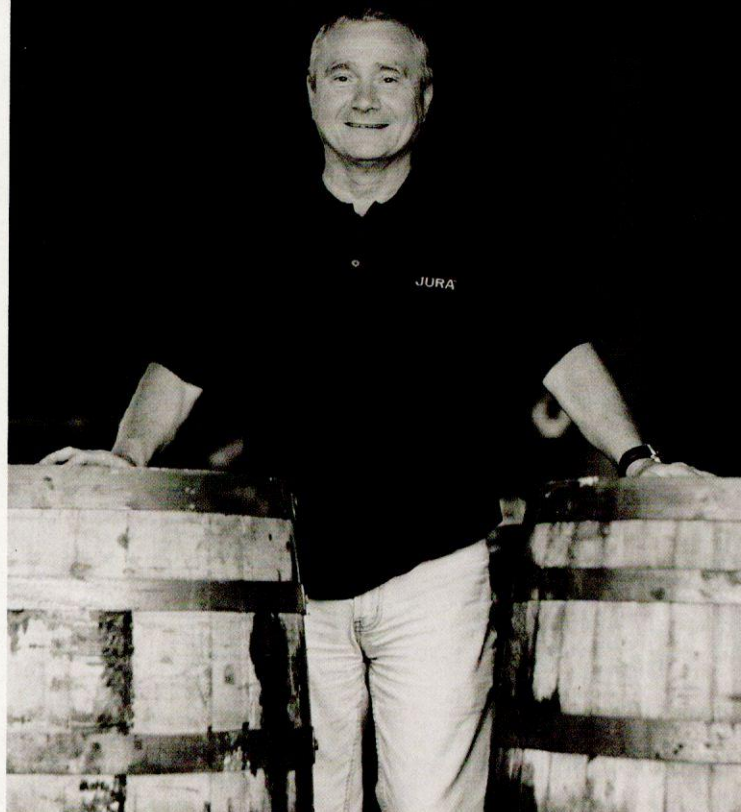
De gelukkige winnaars mogen dus logeren in de jachtlodge. Daar hangen overal hertengeweiën aan de muren (ook boven

het bad op pootjes), en vanuit de sleetse chesterfieldbanken kijk je uit over zee. Op het oude bureau bij het raam staat een schrijfmachine met daarnaast een fles Jura Origin om een eventueel writers block op te heffen. Ook als je geen whiskydrinker bent, krijg je onbedwingbare zin in een glas.

VLOEIBAAR GOUD

De distilleerketels staan op de plek waar de eilanders (die Diurachs worden genoemd) vroeger hun eigen whisky's stookten voor privégebruik. Toen dat verboden werd, raakte het distilleren in verval. Waarom er nu toch weer gestookt wordt? Dat is een mooi verhaal. Eilandbewoner Archibald Campbell kreeg na de drooglegging op het eiland de geest van een vrouw op bezoek. Ze beklagde zich over het gebrek aan 'vloeibaar goud'. De geschrokken Archibald bouwde snel de oude distilleerderij op en begon weer met stoken om de geesten weg te houden. Sindsdien hebben de eilanders de geest niet meer gezien, maar voor de zekerheid hebben ze een flinke voorraad whisky verstopt in de grotten op het eiland.

WILLIE COCHRANE, MEESTERDISTILLEERDER

DE BAR VAN HET HOTEL IS DE ENIGE PUB

DE NATUUR IS ONTOEGANKELIJK – WAT NIET GELDT VOOR DE WHISKY

Dit en nog veel meer kom je te weten als je een rondleiding volgt van meester-distilleerder Willie Cochrane. Hij zal je ook vertellen dat het uiteindelijk nog tot 1963 duurde voordat de distilleerderij weer helemaal in oude glorie hersteld was. Bezoekers die de tocht hiernaar toe wagen, komen meestal nog een tweede keer terug. Omdat de plek magisch is. En de natuur ruig en ontoegankelijk – wat niet geldt voor de whisky overigens.

Op 't etiket prijkt het symbool voor geboorte en een nieuw begin

GEEN INGEWIKKELD GEDOE

Hoewel de Schotse laaglanden en de eilanden bekendstaan om hun rokerige single malts (door de schotten 'peaty' genoemd), worden er op Jura ook heel zachte whisky's gemaakt. De filosofie: over whisky wordt vaak ingewikkeld gedaan. Onzin! Je hoeft geen kenner te zijn om van

whisky te genieten. Er zijn whisky's voor iedere smaak en de ene is niet beter dan de andere. Smaken verschillen.

FAVORIETEN

Aan de basis staat Jura Origin, een lichte, delicate single malt. Voor de eilanders is dit een belangrijke: hij staat voor de heropening van de Jura Distillery en heeft een nieuwe impuls gegeven aan de gemeenschap. Op het etiket prijkt dan ook het Keltische symbool voor geboorte en een nieuw begin. Een tweede favoriet is de Diurach's Own. De fles draagt het Keltische symbool van de eilandbewoners en is eerste keus aan de bar van het Jura Hotel.

Voor wie zich afvraagt wat het symbool van dat oog op de fles Jura Prophecy doet: begin 1700 liet de Campbell-family een helderziende naar het eiland komen. Zij voorspelde dat de laatste Campbell het eiland zou verlaten met één oog op een wagen met een wit paard ervoor. De voorspelling kwam uit, vandaar dat er op de fles van Jura Prophecy het symbool van een oog staat.

GERIJPT OP BOURBON

Jura Origin is een tien jaar oude single malt die heeft gerijpt in oude bourbonvaten. Dat maakt 'm vol, rijk en toch delicaat met wat honing in de afdronk. Ideaal om te drinken voor het eten. Omdat hij zacht en fruitig is, en niet rokerig, is hij perfect voor de beginnende whiskydrinker.

Jura Origin 10YO € 33.19

WHISKY VOL KARAKTER

Jura Diurachs' Own heeft zes jaar langer gerijpt dan de Origin, waarvan de laatste twee jaar in oude sherryvaten. Hij is vernoemd naar de eilanders, die 'Diurachs' worden genoemd. Een whisky vol karakter, net als de eilanders zelf. Door de vaten is er een zachtzoete toffeesmaak. Lekker na de maaltijd met een stuk pure chocola erbij.

Jura Diurachs' Own 16YO € 50.24